

Dosarul nr. 3r-389/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. I. Talmaci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Strășeni, persoană terță Tudor Serețanu cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva încheierii din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 20 mai 2021 a Judecătoria Strășeni, sediul Central, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă :

La 5 februarie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului municipal Strășeni cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin încheierea protocolară din 30 martie 2021 a Judecătoria Strășeni, sediul Central a fost atrasă în calitate de persoană terță Tudor Serețanu.

Prin hotărârea din 20 mai 2021 a Judecătoria Strășeni, sediul Central a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

La data de 14 iunie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 20 mai 2021 a Judecătoria Strășeni, sediul Central, pe motiv că

motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 29 noiembrie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva încheierii din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, anularea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare, la faza primirii cererii de apel.

În argumentarea cererii de recurs a invocat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de judecată a examinat apelul în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, care în conformitate cu art. 223 din Codul administrativ și art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă, constituie temei de anulare a încheierii judecătorești.

Recurentul a menționat că nu a fost notificat de către instanța inferioară asupra expunerii termenului depunerii apelului motivat sau audierii asupra solicitării de repunere în termen, prin ce s-au încălcat drepturile sale procedurale.

A precizat că nu au fostificați de către instanța de judecată despre data și locul ședinței, deoarece erau pregătiți pentru a solicita repunerea în termen a depunerii apelului motivat, prezentând probe concludente.

În continuare, a invocat prevederile art. 427 lit. b), 369 alin. (1) lit. b), 362 alin. (3), 116 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 223, 237 alin. (1), 241, 242 alin. (1) lit. c), 243 din Codul administrativ și art. 423, 427, 429, 436 din Codul de procedură civilă.

Prin referința depusă la data de 23 decembrie 2021, Consiliului municipal Strășeni a solicitat respingerea recursului, ca fiind neîntemeiat, cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 28 septembrie 2021, fiind comunicată recurentului la data de 12 noiembrie 2021 (f.d.80).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la 29 noiembrie 2021 (zi de luni), este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea

părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, nu este de acord cu încheierea din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul depus de către ultimul, împotriva hotărârii din 20 mai 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a fost declarat inadmisibil pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la 20 mai 2021 (f.d.52), fiind notificat recurentului, prin intermediul oficiului poștal la data de 26 mai 2021 (f.d.55).

La 14 iunie 2021, cu respectarea dispozițiilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

În continuare, în sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Articolul 97 alin.(1) și alin.(3) lit. c) din Codul administrativ, reglementează că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege notificarea prin poștă cu scrisoare recomandată.

În temeiul art.109 alin.(2) din Codul administrativ, pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Conform avizului de recepție/livrare anexat la materialele cauzei se denotă cu certitudine că la data 6 august 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a recepționat hotărârea motivată din 20 mai 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, fapt contrasemnat de către ultimul (f.d.67).

Prin urmare, se notează că, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 7 august 2021 și a expirat la data de 6 septembrie 2021 (zi de luni).

Cu toate acestea, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înregistrat motivarea apelului abia la data de 23 septembrie 2021, fapt ce denotă depunerea motivării apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întârzieri prin careva probe.

Cât privește argumentul recursului privind examinarea apelului în absența apelantului, fapt ce l-a lipsit de posibilitatea de a solicita repunerea în termen, instanța de recurs îl apreciază critic, or, dispozițiile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ stipulează expres că instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 65 alin. (1), (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Deci, se precizează că în cererea de apel, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a solicitat expres repunerea în termen a motivării apelului, nu a indicat nici un motiv întemeiat privind omiterea termenului de depunere și nu a anexat probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului conform prevederilor art. 65 alin. (2) din Codul administrativ.

La fel, întru anularea încheierii contestate, nu poate fi reținută nici alegația recurentului precum că nu a fost notificat de către instanța de judecată asupra expunerii termenului depunerii apelului motivat.

Deoarece, în atare situații art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, stabilește fără interpretări că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, ceea ce denotă că Codul administrativ nu prevede obligația instanței de apel să acorde (notifice) termen apelantului pentru depunerea motivării apelului.

În această ordine de idei, completul specializat învederează că în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem* necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii.

Așadar, instanța de recurs ține să menționeze Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți potrivit unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o

încălcarea a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Astfel, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În temeiul dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de contestare cu apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Drept urmare, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Or, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

În concluzie, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța de judecată nu poate accepta o asemenea omisiune, or, aceasta contravine legislației naționale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și se menține încheierea din 28 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu